

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-70(3)/17/JK

Warszawa, 21 czerwca 2017 r.

DECYZJA DIH-1/47/2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063) oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania Elżbiety Bielawskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Bielawska Elżbieta „ELBIT” Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjno Handlowe w Radomiu, od decyzji Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie nr PO.62.JH.25.2017.AB z 28 kwietnia 2017 r. (nr akt sprawy: DR.8361.211.2016), na podstawie której wymierzono ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu dwóch partii niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych o łącznej wartości 103,35 zł, tj.:

- Mintaj kostka, w ilości 3,5 kg, oznaczony nr partii: „290716” oraz datą minimalnej trwałości: „18/02/2018”, wyprodukowany dla: TRANS-MER Spółka jawna A i S Kaczmarek, Al. Bukowa 51A, 95-002 Smardzew,
- Filety z makreli w sosie pomidorowym. Konserwa rybna sterylizowana, w ilości 8 szt., oznaczone nr partii: „L 09.2019” oraz datą minimalnej trwałości: „09.2019”, producent: PPHU BMC Jerzy Szczepankowski, ul. Przemysłowa 14, 84-120 Władysławowo,

utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 28 listopada – 2 grudnia 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie – zwanego dalej również „*Mazowieckim WIIH*” – zgodnie z upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli nr DR 237/2016, w Sklepie Rybnym przy ul. Maratońskiej 1 lok. 3 w Radomiu, należącym do Elżbiety Bielawskiej, prowadzącej

działalność gospodarczą pod nazwą Bielawska Elżbieta „ELBIT” Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjno Handlowe w Radomiu – zwanej dalej również „stroną” – pobrano do badań laboratoryjnych m.in. próbkę produktu o nazwie „Filety z makreli w sosie pomidorowym. Konserwa rybna sterylizowana”, o wartości 19,20 zł z partii ośmiu sztuk, oznaczonej nr partii: L 09.2019 i datą minimalnej trwałości: 09.2019 – zwanego dalej: „filetami z makreli”. Jednocześnie z tej samej partii w tej samej ilości pobrano i zabezpieczono próbkę kontrolną, którą pozostawiono w kontrolowanej placówce. Próbkę i próbkę kontrolną zostały pobrane, w ilościach niezbędnych do przeprowadzenia badań i reprezentujących ww. partię produktu, zgodnie z dyspozycją art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063) – zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej”.

Powyższe czynności udokumentowano w: Protokole kontroli z 2 grudnia 2016 r. (nr akt kontroli: DR.8361.211.2016) oraz Protokołach pobrania próbki z 28 listopada 2016 r. nr 103535 i 103536.

Przeprowadzone w dniach 8-14 grudnia 2016 r. przez akredytowane Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z siedzibą w Warszawie (akredytacja Polskiego Centrum Akredytacji nr AB 592), – zwane dalej „Laboratorium w Warszawie” – badania laboratoryjne filetów z makreli wykazały niższą zawartość tłuszczu w porównaniu do wymagań zadeklarowanych przez producenta w oznakowaniu (tj. było 9,9 g/100 g przy niepewności pomiaru $\pm 0,7$ g/100 g produktu zamiast zgodnie z deklaracją 14 g/100 g produktu) – co udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 543/2016 z dnia 16 grudnia 2016 r. Koszty badań Laboratorium w Warszawie, stosownie do nw. przepisów, określono w wysokości 554,38 zł (słownie: pięćset pięćdziesiąt cztery złote 38/100).

Po przeanalizowaniu ww. wyników badań laboratoryjnych i uwzględnieniu limitów tolerancji zawartych w tabeli 1 przewodnika Komisji Europejskiej z grudnia 2012 r. zatytułowanego „Wytyczne dla właściwych organów w sprawie kontroli zgodności z prawodawstwem UE w odniesieniu do: rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenia (WE) nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004; oraz dyrektywy Rady 90/496/EWG z dnia 2 września 1990 r. w sprawie oznaczania wartości odżywczej środków spożywczych; oraz dyrektywy 2002/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do suplementów żywnościowych; w zakresie określenia limitów tolerancji dla składników odżywczych wymienionych na etykietach”, dostępnego na stronie

http://gis.gov.pl/images/bz/guidance_tolerances_december_2012_pl.pdf – zwanego dalej „wytycznymi KE” – Mazowiecki WIIH stwierdził, że zbadane filety z makreli nie odpowiadały deklaracji podanej na opakowaniu z uwagi na niższą zawartość tłuszczu, gdyż otrzymany wynik (9,9 g/100g tłuszczu) nie mieścił się w granicach tolerancji określonych w ww. wytycznych. Oznaczona zawartość tłuszczu byłaby uznana za zgodną z deklaracją, gdyby po uwzględnieniu limitów tolerancji mieściła się w przedziale od 11 g/100g do 17 g/100g.

Powyższe świadczyło o naruszeniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”.

Pismem z 18 stycznia 2017 r., wysłanym na adres przedsiębiorcy ujawnionym w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej jako adres do doręczeń, tj. Radom ul. Skaryszewska 3B, Mazowiecki WIIH poinformował stronę o wynikach przeprowadzonych badań laboratoryjnych filetów z makreli, a także o przysługującym jej prawie do złożenia wniosku o przebadanie próbki kontrolnej. Przedmiotowe pismo było dwukrotnie awizowane i zostało zwrócone Mazowieckiemu WIIH z adnotacją „zwrot – nie podjęto w terminie”.

Ponadto, w toku kontroli oceniono prawidłowość prezentacji i oznakowania produktów rybołówstwa w miejscu sprzedaży. W wyniku powyższego stwierdzono, że partia produktu Mintaj kostka – zwanego dalej „mintajem” – o wartości 52,15 zł, oferowanego do sprzedaży luzem, nie odpowiadała jakości handlowej z uwagi na brak na wywieszce dotyczącej ww. produktu lub w inny sposób, w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentom:

- nazwy albo imienia i nazwiska producenta;
- wykazu składników;
- informacji dotyczącej ilościowej zawartości glazury lub ryby,

co naruszało wymagania § 19 ust. 1 pkt 2, 3, 5 oraz § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29, z późn. zm.) – zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania”,

- informacji o metodzie produkcji;
- informacji o obszarze połowu i kategorii narzędzia połowowego;
- daty minimalnej trwałości,

co naruszało wymagania art. 35 ust. 1 lit. b, c oraz e rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniającego rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE)

nr 104/2000 (Dz. U. UE L 354 z 28.12.2013, s. 1, z późn. zm.) – zwanego dalej „rozporządzeniem 1379/2013”.

Pismem z 10 kwietnia 2017 r., wysłanym na adres jw. (Radom, ul. Skaryszewska 3B), Mazowiecki WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej z tytułu wprowadzenia do obrotu dwóch partii niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, tj. filetów z makreli oraz mintaja. Stronę postępowania pouczono m. in. o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu, wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, wglądu w akta sprawy, jak również brania udziału w przeprowadzeniu dowodu w każdym stadium postępowania. Przedmiotowe pismo również zostało dwukrotnie awizowane, a następnie zwrócone Mazowieckiemu WIIH z adnotacją „zwrot – nie podjęto w terminie”.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr PO.62.JH.25.2017.AB z 28 kwietnia 2017 r. (nr akt kontroli: DR.8361.211.2016), wydaną na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, Mazowiecki WIIH wymierzył przedsiębiorcy Elżbiecie Bielawskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Bielawska Elżbieta „ELBIT” Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjno Handlowe w Radomiu, karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu dwóch ww. artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej. Ponadto, w drodze odrębnego postępowania, w związku z ujawnioną w wyniku badań laboratoryjnych niższą zawartością tłuszczu w filetach z makreli, Mazowiecki WIIH zobowiązał ww. przedsiębiorcę do uiszczenia równowartości kosztów badań tego produktu (decyzja nr PO.61.KB.10.2017.AB z dnia 28 kwietnia 2017 r.).

Pismem z 15 maja 2017 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwanego dalej również „Prezesem UOKiK” – odwołanie od ww. decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej. W uzasadnieniu strona wskazała, że mintaj jest przekładany z opakowania zbiorczego w worki foliowe o mniejszych ilościach i w taki sposób oferowany do sprzedaży. Etykieta z opakowania zbiorczego jest umieszczana na danym towarze lub obok niego. Natomiast w przypadku filetów z makreli strona nie poczuwa się do odpowiedzialności za jego niewłaściwą jakość, gdyż nie jest jej producentem i nie ma wpływu na zawartość tej konserwy.

Strona podniosła również, że nie mogła wypowiedzieć się co do zebranych dowodów z uwagi na pobyt za granicą. Z tego też względu nie odebrała kierowanych do niej pism.

Pismem z 31 maja 2017 r. Prezes UOKiK poinformował stronę, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2016 r. poz. 23, z późn. zm.) – zwanej dalej „k.p.a.” – prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do

zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i w dniu 13 czerwca 2017 r. skontaktowała się z Urzędem telefonicznie, podtrzymując stanowisko przedstawione w odwołaniu.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.) – zwanego dalej „*rozporządzeniem 178/2002*” – podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 r., s. 18, z późn. zm.) – zwane dalej „*rozporządzeniem 1169/2011*” – doprecyzowało w art. 8 zasady odpowiedzialności podmiotów za informację o żywności. Przepis art. 8 ust. 2 tego rozporządzenia stanowi, że podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych. Ponadto, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (art. 8 ust. 5 tego rozporządzenia). Produkty rybołówstwa i akwakultury, podlegające obrotowi w Unii, niezależnie od ich pochodzenia lub metody obrotu nimi, mogą być oferowane do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładowi żywienia zbiorowego jedynie wtedy, gdy odpowiednie oznaczenie lub etykietowanie zawiera handlowe oznaczenie gatunku i jego nazwę systematyczną; obszar, na którym produkt został złowiony lub wyhodowany, oraz kategorię narzędzia połowowego używanego do połowów, o czym stanowi art. 35 ust. 1 lit. a, b oraz c rozporządzenia 1379/2013. W myśl art. 35 ust. 2 ww. rozporządzenia, w odniesieniu do nieopakowanych produktów rybołówstwa i akwakultury obowiązkowe informacje wymienione w ust. 1 mogą być dostarczane w przypadku sprzedaży detalicznej za pomocą informacji handlowych, takich jak tablice ogłoszeniowe czy plakaty. W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny

spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Rozporządzenie w sprawie znakowania, w § 19 ust. 1 pkt 2, 3 oraz 5 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się nazwę albo imię i nazwisko producenta, wykaz składników – zgodnie z art. 18–20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia, a w przypadku produktów pochodzenia zwierzęcego glazurowanych – dodatkowo informację dotyczącą ilościowej zawartości glazury lub ryby albo owoców morza w tych produktach.

Przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 tej ustawy wskazuje natomiast, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, badania próbki pobranej przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego WIIH w sklepie rybnym należącym do strony, wykazały że przedmiotowa próbka filetów z makreli, nie spełniała wymagań zadeklarowanych przez producenta w oznakowaniu z uwagi na niższą zawartość tłuszczu (tj. było 9,9 g przy niepewności pomiaru $\pm 0,7$ g/100 g produktu zamiast zgodnie z deklaracją 14 g/100 g produktu). Analizy te zostały wykonane w akredytowanym Laboratorium w Warszawie i udokumentowane w sprawozdaniu z badań nr 543/2016 z dnia 16 grudnia 2016 r. Strona nie wniosła o zbadanie próbki kontrolnej i nie kwestionowała też wyników badań zawartych w ww. sprawozdaniu z badań. Ponadto, w toku kontroli oceniono oznakowanie w oferowanego luzem mintaja, stwierdzając, że jest ono nieprawidłowe (niepełne). W związku z powyższym, organ pierwszej instancji na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wymierzył stronie karę pieniężną z tytułu wprowadzenia do obrotu dwóch ww. partii niewłaściwej jakości handlowej produktów.

Odwołując się od decyzji, strona podnosi, że w przypadku mintaja jest on przepakowywany z opakowań zbiorczych do mniejszych worków foliowych, a opis z

opakowania zbiorczego jest umieszczany przy nim i w taki sposób jest oferowany do sprzedaży konsumentom.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK zauważa, że twierdzenia strony nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Z Protokołu kontroli z 2 grudnia 2016 r. jednoznacznie bowiem wynika, że przy ww. produkcie w miejscu sprzedaży znajdowała się wywieszka wyłącznie z jego nazwą handlową i nazwą systematyczną. Brak było natomiast pozostałych informacji, tj. nazwy albo imienia i nazwiska producenta, wykazu składników, informacji dotyczącej ilościowej zawartości glazury, metody produkcji, obszaru połowu oraz kategorii narzędzia połowowego. Prezes UOKiK nie neguje faktu, że strona była w posiadaniu powyższych informacji, jednakże nie uwidoczniała ich dla konsumenta. Tymczasem rozporządzenie w sprawie znakowania, w § 19 ust. 2, jednoznacznie stanowi, iż informacje o produktach sprzedawanych bez opakowań podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu. Strona nie przedstawiła żadnych dokumentów, które podważałyby ustalenia organu pierwszej instancji, w związku z czym Prezes UOKiK daje wiarę opisowi stanu faktycznego ustalonego w ww. Protokole kontroli. W tym miejscu należy zauważyć, że protokół kontroli, o którym mowa w art. 20 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 76 § 1 k.p.a. i korzysta z wiarygodności ustaleń w nim zawartych, gdyż jest sporządzany przy udziale przedstawiciela kontrolowanego przedsiębiorcy i dokumentuje stan faktyczny trudny do odtworzenia w przyszłości, wobec czego jego podpisanie bez zastrzeżeń przez kontrolowanego stanowi dowód w sprawie (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21 marca 2013 r., sygn. VI SA/Wa 2723/12).

Niezależnie od powyższego, Prezes UOKiK w tym miejscu zauważa, że zgodnie z art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia 1379/2013 produkty rybołówstwa i akwakultury muszą zawierać w oznakowaniu datę minimalnej trwałości, w stosowanych przypadkach. Komisja Europejska, wyjaśniając znaczenie zwrotu „w stosowanych przypadkach” wskazała, iż w przypadku produktów oferowanych do sprzedaży bez opakowań oznacza to, że państwa członkowskie UE mogą zdecydować o przyjęciu przepisów krajowych stanowiących o konieczności umieszczania w oznakowaniu daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia produktów nieopakowanych (stosownie do art. 44 rozporządzenia 1169/2011) (patrz: https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/market/faq_en oraz https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/body/eu-new-fish-and-aquaculture-consumer-labels-pocket-guide_pl.pdf). W Polsce kwestię zakresu informacji przekazywanych konsumentom o żywności nieopakowanej regulują przepisy rozporządzenia w sprawie znakowania. Przepis § 19 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia stanowi, że w miejscu sprzedaży mrożonych glazurowanych produktów rybołówstwa, oprócz nazwy środka spożywczego, nazwy albo imienia i nazwiska producenta, w stosowanych przypadkach wykazu składników,

na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego podaje się dodatkowo informację dotyczącą ilościowej zawartości glazury lub ryby w tych produktach. Polski ustawodawca nie ustanowił więc obowiązku uwidocznienia daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia glazurowanych produktów rybołówstwa oferowanych do sprzedaży bez opakowań. Informacje te powinny znajdować się natomiast na opakowaniach zbiorczych produktów lub w towarzyszących im dokumentach handlowych, co wprost wynika z art. 35 ust. 1 rozporządzenia 1379/2013. Ze zgromadzonego przez organ pierwszej instancji materiału dowodowego nie wynika, aby oznakowanie opakowań mintaja kwestionowane było z uwagi na brak informacji o dacie minimalnej trwałości.

Powyższe nie może mieć jednak wpływu na wysokość wymierzonej stronie kary.

W dalszej kolejności strona podnosi, że nie jest producentem filetów z makreli i nie odpowiada za ich jakość. Taką odpowiedzialność, zdaniem strony, ponosi producent.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje, że odpowiedzialność za zgodność produktów z przepisami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej ponoszą wszyscy uczestnicy obrotu tymi produktami, w tym także strona, jako sprzedawca detaliczny, co wynika wprost z treści art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002, w świetle którego, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności i pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Nie ma przy tym znaczenia, na którym etapie stwierdzona niezgodność powstała (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 grudnia 2016 r., sygn. akt II GSK 1140/15). Nie można zatem podzielić poglądu strony, że zapewnienie zgodności produktów z przepisami prawa żywnościowego spoczywa tylko na producencie. Ponadto w myśl art. 8 ust. 5 rozporządzenia 1169/2011, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione. Powyższe przepisy należy rozumieć szeroko, iż każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym, począwszy od producenta, aż do sprzedawcy detalicznego, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia zgodności oferowanej żywności z wymogami prawa żywnościowego.

Odnosząc się do faktu przebywania przez stronę za granicą, wobec czego nie mogła się ona wypowiedzieć co do zebranych dowodów, oraz nieotrzymania „drugiego pisma z 10 kwietnia 2017 r.” (Prezes UOKiK domniemuje, iż strona ma na myśli pismo z 11 kwietnia

2017 r. informujące o wszczęciu postępowania administracyjnego), Prezes UOKiK stwierdza, że okoliczności te nie mają wpływu na przebieg i rezultat przedmiotowego postępowania.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na Rozdział 8 k.p.a., zatytułowany „Doręczenia”. W art. 44 k.p.a. przewidziane zostało tzw. doręczenie zastępcze. Skutkiem prawnym takiego doręczenia jest domniemanie prawne, że pismo zostało doręczone adresatowi. Domniemanie prawne skuteczności doręczenia pisma może zachodzić tylko po spełnieniu wymagań określonych w tym przepisie.

Przepis art. 44 k.p.a. stanowi w § 1, że w razie niemożności doręczenia pisma w sposób wskazany w art. 42 i 43:

- poczta przechowuje pismo przez okres czternastu dni w swojej placówce pocztowej – w przypadku doręczenia pisma przez pocztę,
- pismo składa się na okres czternastu dni w urzędzie właściwej gminy (miasta) – w przypadku doręczenia pisma przez pracownika urzędu gminy (miasta) lub upoważnioną osobę lub organ.

Zgodnie z § 2 ww. przepisu, zawiadomienie o pozostawieniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru w terminie siedmiu dni, licząc od dnia pozostawienia zawiadomienia w miejscu określonym w § 1, umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania adresata, jego biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe, bądź w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata. W przypadku niepodjęcia przesyłki w terminie, o którym mowa w § 2, pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru przesyłki w terminie nie dłuższym niż czternaście dni od daty pierwszego zawiadomienia (§ 3). Doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w § 1, a pismo pozostawia się w aktach sprawy (§ 4).

Jak wynika ze zgromadzonych materiałów, przesyłka z 11 kwietnia 2017 r. zawierająca pismo informujące o wszczęciu postępowania administracyjnego, została dwukrotnie awizowana w dniach 14 i 24 kwietnia 2017 r., gdyż adresat nie był obecny, a zawiadomienie włożono do skrzynki. Przesyłki tej jednak nie podjęto w terminie i w dniu 2 maja 2017 r. zwrócono ją nadawcy.

W tej sytuacji należy uznać, że spełnione zostały przesłanki do wywołania skutków prawnych związanych z domniemaniami doręczenia zastępczego ustanowionego w art. 44 k.p.a. Doręczenia te zostały dokonane z upływem ostatniego dnia czternastodniowego okresu, o którym mowa w art. 44 § 4 k.p.a., tj. w przedmiotowej sprawie 28 kwietnia 2017 r.

Potwierdzenie powyższego znaleźć można w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 lipca 2013 r. (sygn. II FSK 2028/12), gdzie Sąd stwierdził, iż doręczenie pisma w postępowaniu administracyjnym może nastąpić tylko raz. Sąd wskazał również, że k.p.a. skutki procesowe łączy z doręczeniem przesyłki w formie prawem

przewidzianej, a nie z zapoznaniem się z treścią pisma przez stronę, jak i z faktycznym otrzymaniem pisma przez stronę.

Mając na uwadze powyższe, okoliczność, iż strona faktycznie nie otrzymała ww. pisma i nie zapoznała się z jego treścią nie ma znaczenia dla sprawy. Podkreślić należy też, że to w interesie strony leżało ułożenie swoich spraw w taki sposób, aby nie pozbawiło jej to możliwości udziału w postępowaniu, tym bardziej że była świadoma kontroli przeprowadzanej przez Mazowieckiego WIIH, o czym świadczy chociażby upoważnienie dla innej osoby do reprezentowania strony w trakcie kontroli. Prezes UOKiK wskazuje, że to od woli uczestnika postępowania zależy skorzystanie lub też nieskorzystanie z przysługujących mu uprawnień. W niniejszym przypadku strona natomiast z własnej winy nie brała udziału w postępowaniu, co nie może mieć wpływu na jego prawidłowość.

Prezes UOKiK, działając w trybie odwoławczym, ocenił również prawidłowość uwzględnienia przez Mazowieckiego WIIH kryteriów wynikających z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, tj. stopnia szkodliwości czynu, zakresu naruszenia, dotychczasowej działalności podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych, wielkości jego obrotów i przychodu, a także wartości kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych, i stwierdził, że każde zostało ocenione przez organ pierwszej instancji prawidłowo. Wymierzona stronie kara jest adekwatna do zakresu naruszenia i rozmiaru stwierdzonych wad. Podkreślić należy, że została ona wymierzona w minimalnej wysokości wskazanej w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. W przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej wynosi 500 zł, natomiast najwyższy – 516,75 zł, wyrażony jako pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych ww. dwóch partii artykułów rolno-spożywczych o łącznej wartości 103,35 zł (tj. $5 \times 103,35$ zł). Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona kara jest więc właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie środki spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a przy tym spełni swoją funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, stosownie do wymagań przewidzianych w art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, w świetle których, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Przedstawiona wyżej argumentacja, zdaniem Prezesa UOKiK, wpływa na uznanie, że przedmiotowa decyzja została wydana przez organ pierwszej instancji w sposób prawidłowy i zgodny z prawem, a podniesione przez stronę w odwołaniu argumenty nie zasługują na uwzględnienie. Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji Mazowieckiego WIIH.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nieuiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.).

Otrzymują:

1. Elżbieta Bielawska
Bielawska Elżbieta
„ELBIT” Przedsiębiorstwo Usługowo
Produkcyjno Handlowe
ul. Skaryszewska 3B lok. 1
26-604 Radom
2. Mazowiecki Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej w Warszawie
3. a/a

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski